

ISABEAU is een Provençaalse koosvorm van ELISABETH

— door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

1] Afgeleid van de samengestelde Hebreeuwse naam 'Eli-sjeba':

1.1] 'Eli-' = 'mijn God';

1.2] '-sjeba' = 'zweren';

Dus: 'God heeft [trouw] gezworen', 'God is mijn eed' of 'Het is God bij wie ik zweer'.

*

Isabella (koosnaam voor **Elisabeth**) **van Portugal**, Estremoz (bij Lissabon), Portugal; koningin & stichteres; † **1336**; **Feest 4 & 8** (Coimbra) & **11 juli**.

Zij werd in 1271 geboren als dochter van koning Pedros III van Aragón en de heilige Constantia van Aragón († 1302; feest 8 april). Haar ouders vernoemden hun kind naar haar oudtante, de heilige Elisabeth van Thüringen († 1231; feest 17 november). Op haar twaalfde huwde ze met koning Dionysius (Dinis) I van Portugal. Ze schonk hem twee kinderen: Constantia - zij zou later koningin van Castilië worden, en Alfonso, die zijn vader zou opvolgen. Haar man bleek vaak ontrouw, maar zij behandelde zijn onwettige kinderen met evenveel liefde als die van henzelf. Nooit kwam er een klacht over haar lippen jegens de talrijke maîtresses van haar man, die aan het hof gedurig voor een sfeer van stiekemoenerij en jaloezie zorgden.

Zo was er eens een hoveling die jaloers was op de page van Elisabeth; hij genoot haar vertrouwen; ze liet hem dagelijks zonder dat anderen daar iets van hoefden te weten aalmoezen naar de mensen brengen. De jaloerse hoveling ging naar zijn heer, de koning, met de boodschap dat die page hem bedroog door intieme betrekkingen te onderhouden met zijn vrouw, hare majesteit Elisabeth. Hoe ongelooflijk het ook klinkt, maar de koning was zelf zo verdorven dat hij geloof hechtte aan deze praatjes. Hij besloot hem uit de weg te ruimen. Toen hij die dag op zijn paard uitgereden was, kwam hij langs een bakker die bij een grote over aan het werk was. Onmiddellijk steeg hij af en gebood de man: "De eerste de beste die morgenochtend namens mij naar je toekomt met de vraag of de opdracht van de koning is uitgevoerd, grijp je onmiddellijk bij de kladden en smijt je in de oven. Ik heb een appeltje met hem te schillen. Het gaat dus om de woorden: 'Is de opdracht van de koning uitgevoerd. Begrepen?' De volgende morgen stuurde de koning de bewuste page naar die bakker. Maar toen de man langs een kerk kwam en bemerkte dat er een mis aan de gang was, ging hij naar binnen en woonde ook nog de volgende mis bij. Hij was nu eenmaal een vroom man en de koningin had niet voor niets juist hem tot haar verrouweling gemaakt. Intussen wachtte de koning in het paleis vol ongeduld tot het moment dat het vonnis voltrokken moest zijn. Nu stuurde hij de verklikker erachter aan om te zien of zijn opdracht inderdaad was uitgevoerd. Zo kwam hij als eerste bij die bakker aan. En deze deed aan hem wat de koning hem had opgedragen. De booswicht kwam om in de vlammen.

Elisabeth ijverde veel voor de verbreiding van de christelijke geest en cultuur. Zo stichtte ze een gasthuis en een opvangcentrum voor vondelingen. Ze bemiddelde bij het conflict tussen hem en hun zoon Alfons, die al bezig was een leger tegen zijn vader te verzamelen. Toen zij op 6 januari 1325 weduwe was geworden, besteedde ze de erfenis aan nog meer nieuwe vestigingen van christelijke deugd en naastenliefde, en tenslotte trok ze zich terug in het clarissenklooster te Coimbra dat ze zelf had gesticht.

Ze stierf uiteindelijk in Estremoz tijdens de zoveelste verzoeningspoging, nu tussen haar zoon, Alfonso IX van Castilië, en diens zoon, koning Alfonso IV van Portugal. Ze slaagde, maar de inspanningen waren teveel geweest. Ze werd ernstig ziek. Op een goed moment zei Elisabeth tegen haar schoondochter, die bij haar was blijven waken: "Wees zo vriendelijk om even een zetel te halen voor de edele vrouwe die ons komt bezoeken." Dat was Moeder Maria die haar kwam halen.

Ze werd begraven te Coimbra. Haar relieken rusten er in de Santa-Clara-kerk.

Ze is patrones van Portugal, Coimbra, Estremoz en Zaragoza; daarnaast van bruiden en echtgenotes, vooral van ontrouwe mannen; ze wordt aangeropen bij jaloezie en huwelijksproblemen, in oorlogstijd en bij oorlogsleed (omdat ze een veldslag tussen haar man en haar zoon verhinderde).

*

Isabella (ook **Elisabeth**) **van Parijs** (ook **van Frankrijk**) ofm.cla, Longchamp, Frankrijk; prinses en kloosterlinge; † **1270**; **feest 22 februari** & 4 (verheffing relieken) & 31 augustus (octaafdag van haar heilige broer koning Lodewijk).